

INDHOLDSPLAN 2016/17

**For
Den kombinerede efterskole og fri fagskole
Risskov Efterskole & Sansestormerne**

RISSKOV
EFTERSKOLE

Indholdsfortegnelse

Fælles for efterskolen og fri fagskole:

Værdigrundlag	4
Formål	4
Hovedsigtet med Den kombinerede efter- og fri fagskole	4
Livsoplysning	4
Folkelig oplysning	4
Demokratisk dannelse	5

Specifikt for efterskolen:

Undervisning og pædagogiske principper	5
Pædagogiske principper	5
Undervisning	5
Fysiske rammer for undervisningen og pædagogisk samvær	5
Skoleårets kursus	6
Den daglige rytme	6
Måltider	6
Specialundervisning/Inklusion	6
Dansk som andetsprog	6
Lærerens funktioner	6
Kontaktlærerfunktion	6
Team-lærerrollen	6
Vagtordning/vagtlærerfunktionen	7
Samvær	7
Pædagogisk tilrettelagt samvær	7
Formålet	7
Stilletime	8
Fællestime	8
Elevråd	8
Fællesskabet "Romeo"	8
Kontaktgruppemøde	8
Madlavning og køkkenaktiviteter	8
Rengøring	9
Evaluering	9
9. klassesfag	9
Fag og timetal	9
Vejledning i 9. klasse	10
10. klassesfag	10
Fag og timetal	11
Vejledning 10.klasse	11
Oversigt over fælles tilbagevendende arrangementer for både 9. og 10. klasse	12
Aarhus festuge/Marselisløbet	12
Gl. elevdag	12
Forældresamtaler og Forældrecafé	12
Forældrecafé (9. og 10. klasse)	12
Gallafest	12

Oversigt over tilbagevendende undervisningstemaer og studieture for 9. og 10. klasse	13
Introetur	13
Skitur	13
Studietur – til udlandet	13
Outrotur	13
Valgfag	13
Morgen- og aftensamlinger/kontaktlærerarrangementer	14
Dramaugen	14
Fredagssang/samling	14
Linjefag for både 9. og 10. klasse	15
Elite Sports Akademi Aarhus (ESAA)	15
En beskrivelse af linjerne	16
International linje – to verdener	16
Formål	16
Indhold	16
Mad og gastronomi – linjen med smag, duft, farver og fest	16
Formål	16
Indhold	17
Sport Xplore	17
Formål	17
Indhold	17
Design & Fashion – linjen der pirrer sanserne med form, farver og stil	18
Formål	18
Indhold	18
Basketball	19
Formål	19
Indhold	19
Bilag 1: En overordnet beskrivelse af fag på Risskov Efterskole	20
Bilag 2: Læreroversigt på Risskov Efterskole	30

Fælles for den kombinerede efter- og fri fagskole Risskov Efterskole & Sansestormerne.

Værdigrundlag

Risskov Efterskole & Sansestormerne giver læring helt ny og personlig næring gennem brug af vore sanser.

Skolen bygger på 4 grundværdier:

- Vi bruger alle vore **SANSER** – så meget som muligt
- Vi er **ÅBNE** – for hinanden og for verden og for nye muligheder
- Vi erfarer **FÆLLESSKABETS** styrker og udfordringer
- Vi udviser gensidig **RESPEKT**

Skolens værdigrundlag udfoldes yderligere på skolens hjemmeside.

Formål

Risskov Efterskole & Sansestormerne har som formål

- at give eleverne mulighed for at opnå større livskvalitet og livsmød
- at bibringe eleverne grundlag for at kunne træffe kvalificerede valg som menneske og som forbruger
- at bidrage til elevernes faglige, kreative og personlige udvikling gennem et givende læringsmiljø
- at tilbyde eleverne viden og erfaring indenfor mad, idræt og friluftsliv, design, kreative udtryk samt global forståelse.

Skolens virksomhed gennemføres, så den både tilgodeser efterskoleelever, husholdnings- og håndarbejds-skoleelever og uddannelse af personale indenfor ernæringsfag og kostforplejning.

Hovedsigtet med Risskov Efterskole & Sansestormerne

Der tilstræbes en sammenhæng mellem undervisning og samvær, hvor eleverne gives mulighed for at høste erfaringer og få oplevelser indenfor hovedområderne jfr. Indholdsplanerne.

Skolens beliggenhed nær skov, strand og Aarhus by udnyttes ved aktiviteter i samværet såvel som i undervisningen.

Risskov Efterskole & Sansestormernes indhold bygges op omkring livsoplysning, folkelig oplysning samt demokratisk dannelse.

LIVSOPLYSNING

- > Foredrag afholdes af interne og eksterne foredragsholdere på morgen- og aftensamlinger. Herunder f.eks. oplysning om rusmidler, kriminalitet, seksualitet og ungdoms- og foreningsliv
- > Nyheder og debatter afholdes på fællessamlinger
- > Højtider – fx jul, påske, fastelavn, Halloween, Valentines Day
- > I undervisningen inddrages samfundsfaglige, kulturelle og miljømæssige emner som debatteres og diskuteres.
- > Kendskab til andre kulturer fx "En uretfærdig middag" om forholdet mellem I- og U-lande.
- > Ud fra tankerne i skolens værdigrundlag ønsker vi at udfordre sanserne og "vække sanserne" ved at gå på opdagelse i livet og verden omkring os. Med udgangspunkt i det aktuelle elevhold opstår der situationer af sociale- og/eller pædagogisk karakter, der efter vurdering tages op i skiftende fora til belysning af forskellige livsvilkår og problemer, de forskellige elever har.

FOLKELIG OPLYSNING

- > Foredrag, teater- og musikarrangementer
- > Foredrag i tilknytning til skiftende kunststillinger (kunststilling i spisestuen udskiftes jævnligt)
- > Elever med anden kulturel baggrund fortæller og holder foredrag for resten af elevgruppen
- > Nyheder og debatter på fællessamlinger
- > Oplysning om folkesundhed, livsstil, kost og motion
- > Foreningsliv bl.a. DGI – DIF – ESAA – EBAA m. fl.
- > Kulturliv i Aarhus. Fx museumsbesøg og Aarhus festuge
- > Deltagelse i forskellige sportslige events (Marselisløbet, Aarhus City halvmarathon og vi støtter op om byens basket- og håndboldhold)
- > Udvide elevernes kendskab til kulturer ved fx at besøge etniske grøntmarkeder, Det grønlandske hus og indkøbsste der med rødder i andre kulturer fx Bazar Vest
- > Udfordre forståelsen af elite- og breddeidræt
- > Sponsorbarn i Benin
- > Besøg i andre lande, hvor eleverne mærker kulturelle forskelle indenfor mad, nationaliteter, sport, kunst og kultur

DEMOKRATISK DANNELSE

- > Elevrådsarbejde
- > Udvalgsarbejde (f.eks. kostudvalg, festudvalg og "Fællesskabet" vedr. sponsorbarnet i Benin)
- > Undervisning – (jfr. indholdsplan og undervisningsmetode), f.eks. gruppearbejde, undervisning af hinanden, tværfaglig undervisning - fx sundhedsdage. Dramaage, der er bygget op på baggrund af ideer fra eleverne.
- > Aften- og weekendmøder – planlægning af aktiviteter om aftenen og i weekender
- > Rummelighed i forhold til forskellige elevgrupper: Efterskoleelever, ernæringsassistentelever, elever med anden kulturel baggrund end dansk
- > Udarbejdelse af skituren i samarbejde med lærerne
- > Kontaktgrupperne er selvstændige grupper, der sammen planlægger hvad, hvor og hvordan, de skal holde deres møder
- > Planlægning af valgfag, hvor eleverne også har indflydelse
- > Klassens/fællestime, hvor eleverne styrer mødet og laver dagsordenen

Specifik indholdsplan for efterskolen

Formålet med efterskoleopholdet er bl.a., at eleverne opnår færdigheder indenfor almene fag på FP9 og FP10 niveau med mulighed for at afslutte med prøve. Undervisningen foregår på et højt fagligt niveau. Desuden får eleverne mulighed for at opnå faglige kompetencer indenfor en af følgende linjer: SportXplore, Mad & gastronomi, Design & Fashion, Basketball samt International linje.

Undervisning og pædagogiske principper

Via undervisning og samvær er det den kombinerede skoles ønske at bidrage til at give eleverne en sanselig og sund livsstil, hvor det essentielle er det sansende, det åbne, det udvidende og det tværgående. Vi ønsker i vores tilgang til elevernes udvikling både at OPLIVE og OPLYSE.

Via skoleopholdet ønsker vi at bidrage til, at eleverne bevarer og øger deres appetit på livet som udgangspunkt for efterfølgende uddannelses- og erhvervsliv.

Eleverne vil blive udfordret for at opnå en mærkbar positiv personlig udvikling under opholdet på skolen.

Undervisningen er åben for alle, der ønsker at gennemføre et 9. og/eller 10. klasses forløb og samtidig ønsker at opnå kompetencer indenfor at kunne begå sig internationalt, fordybe sig i enten mad, basketballspillet, idræt/krop eller design. Undervisningen står mål med undervisningen i folkeskolen.

DE PÆDAGOGISKE PRINCIPPER UDFOLDET

Skolens overordnede pædagogiske linje er baseret på teori – praksisrelationer i undervisningen.

Det anses for væsentligt at give oplevelser og erfaringer gennem såvel undervisningen som samværet med eleverne, således at eleverne rustes til at begribe og bruge de sanselige dimensioner til berigelse af livet og måden at opleve verden på. Vi tror på, at vores elever lærer og dannes i sociale relationer og i den kontekst de indgår i. Desuden tager vi udgangspunkt i den enkelte elev både i undervisningssammenhæng og pædagogisk samvær, samtidig med at vi vægter medbestemmelse højt. Vi tilsigter at vores dagligdag bygger på medbestemmelsesprincipper og er et samarbejde mellem lærere og elever.

I efterskolelivet deltager skolens elever på tværs af tilmeldte kurser og fritidsfag.

UNDERVISNING

Undervisningen er af bred almen karakter med ugentligt minimumstimetal på 21 klokketimer fordelt over 5 undervisningsdage, der placeres på hverdage og hen over weekender. Undervisningen vil blive fordelt over hele dagen, - formiddag, eftermiddag og aften.

Skolen forventer, at eleverne deltager engageret og motiveret i al undervisning. Dette indebærer bl.a. at man kommer med en positiv indstilling, møder til tiden, er forberedt og medbringer de rekvisitter undervisningen kræver. I undervisningsplanlægningen bliver der taget højde for, at der kan arbejdes differentieret på tværs af hold i forhold til undervisningens indhold og den enkelte elevs niveau.

FYSISKE RAMMER FOR UNDERVISNING OG PÆDAGOGISK SAMVÆR

Eleverne vil blive undervist i velholdte og rummelige lokaler delvist udstyret med computere med internetadgang. Desuden er der adgang til idrætsfaciliteter som bl.a. omfatter idrætssal, fitnessrum, spejlsal, streetbasketball-bane, beachvolleyball, grønne arealer, bålplads mm.

Ydermere er der it-rum med computere, veludstyrede køkkener, designværksted mm. Der er trådløst netværk på skolen. Vi forventer, at alle elever medbringer deres personlige bærbare computer og desuden en velfungerende cykel.

Skoleårets kursus

Kursus start tidspunkt 7. august 2016 kl. 12.00

Kursus slut tidspunkt 27. juni 2017 kl. 14.00

Temauger 10. - 12. april - derefter påskeferie

2. pinsedag 5. juni - elev ankomst kl.18.00

Den daglige rytme

Den daglige rytme er bygget op omkring skolens måltider, som vi prioriterer højt. Vi lægger vægt på, at det enkelte måltid er en oplevelse for derved at inspirere og motivere til et kreativt, sanseligt og sundt liv.

Måltider

Morgenmad: 7.30 - 8.00

Frokost : 12.00 - 12.30

Aftensmad: 18.00 - 18.45

Specialundervisning/Inklusion

Vi tilbyder supplerende undervisning til elever, der har brug for supplerende undervisning eller anden faglig støtte, som ikke alene kan klares ved differentiering og holddannelse i den almindelige undervisning på efterskolen.

Formålet med den inkluderende støtte er at tilgodese elevens forskellige læringsforudsætninger i forhold til undervisning og pædagogisk tilrettelagt samvær. Inklusionsstøtten kan være til gavn i enkelte timer, i enkelte fag, i tilrettelæggelse og struktur for eleven.

Dansk som andetsprog

På Risskov Efterskole knyttes faget Dansk som andetsprog til skolens øvrige fag. Formålet med denne tværfaglige tilgang er at skabe gode rammer og betingelser for de tosprogede elevers dansktilegnelse; herunder de talte – og skrevne kommunikative færdigheder.

Der arbejdes hovedsagligt med elevernes faglige forforståelse for at skabe de bedste betingelser for elevernes faglige indlæring. Det skal medvirke til elevernes kommunikative sprogforståelse, samt fremme deres forståelse af samspillet mellem dansk sprog og kultur og elevernes modersmål og kulturelle baggrund. Med fokus på de kommunikative sproglige færdigheder, skabes der rum til en aktiv og ligeværdig deltagelse i efterskolelivet.

Med udgangspunkt i elevernes individuelle forkendskab til det danske sprog, tilpasses undervisningen i dansk som andetsprog den enkelte elev.

Med eleven i centrum, kan eleverne udfordres og hjælpes til aktivt at deltage i egen læring; for at fremme elevernes lyst til at bruge det danske sprog og skabe rum til udvikling af deres individuelle og sociale udfoldelse.

Dansk som andetsprog på Risskov Efterskole følger undervisningsministeriets anvisninger i Fælles Mål. Der arbejdes med vægt på følgende områder:

Kommunikative færdigheder (det talte sprog)

Kommunikative færdigheder (det skrevne sprog)

Sprog og sprogbrug

Sprog, kultur og samfundsforhold

Lærerens funktioner

KONTAKTLÆRERFUNKTION

Kontakten mellem skolen og forældre vedr. elevernes faglige, personlige og sociale liv foregår via kontaktlærerne.

Kontaktlærerne sikres mulighed for tid sammen med eleverne, hvor emner fra såvel undervisning som kostskolelivet behandles.

Kontaktlærefunktionen varetages af lærere fra efterskoleteamet.

Eleverne har medindflydelse på, hvad de skal bruge kontaktmøderne til, og hvordan de skal foregå.

TEAM-LÆRERROLLEN

Lærerne varetager opgaverne omkring den daglige gang på skolen, herunder køkkenplan, protokol, værelsesfordeling mm. Funktionen er fordelt blandt teamets lærere.

VAGTORDNING/ VAGTLÆRERFUNKTION

Vagtordning fordeles mellem skolens pædagogisk ansatte personale.

Der er fast aftenvagte i tidsrummet kl. 16:00 – 23:00 og 18:00-23:00 fra mandage til torsdage og fredage fra kl. 15:00 – 23:00.

Lørdage er der vagt kl. 9:00 – 23:00 og søndage 9:00 – 23:00.

Efter kl. 23:00 og kl. 23:00 fredag/lørdag overgår vagten til nattevagten.

Vagtlærerens overordnede opgave er samvær og aktiviteter med eleverne. Desuden har vagtlæreren praktiske opgaver og ansvaret for, at den daglige rytme på skolen bliver opretholdt. Dette inkluderer bl.a.

- > Tilse syge elever.
- > Spise aftensmad med eleverne.
- > Stå til rådighed i stilletimen.
- > Sørge for kaffe/te/vand med kage/brød kl. 20:30 i Spisestuen. Tjek af at elever, der har været borte fra skolen, er ankommet.
- > Tilse kollegierne Gartneriet, Mælkevejen, Nørreris, Højbo for at sikre, at eleverne er på eget værelse, og at der er ro på gangene.
- > Weekendvagterne inddrager eleverne i planlægning af weekenderne

Samvær

Der tilstræbes en sammenhæng mellem undervisning og samvær, hvor eleverne gives mulighed for at høste erfaringer og få oplevelser indenfor hovedområderne mad, basketball, idræt og friluftsliv, design og det internationale.

Eleverne vil gennem emner indenfor det livsoplysende, det folkeligt oplysende og det demokratisk dannende få stillede udfordringer, der helt naturligt vil udvide deres horisonter.

I "det frie rum" vil eleverne møde "nyt" som en naturlig del af at være sammen. De vil i disse sammenhænge bl.a. blive udfordret i forhold til den kombinerede skoles 4 kerneværdier på en lidt anden måde:

Det sansende – vi bruger vores sanser – så meget som muligt

Det åbne – vi er åbne for hinanden og for verden og for nye muligheder

Det udvidende – vi erfarer fællesskabets styrke og udfordringer

Det tværgående – vi udviser gensidig respekt

Eleverne vil også blive udfordret i forhold til retfærdighedsfølelse og medindflydelse både på det individuelle plan og i forhold til fællesskabet.

I det frie rum skaber vi rammerne således, at der kan opstå andre og mere trygge relationer mellem lærere og elever, da man helt naturligt lærer hinanden at kende på en anden måde. Mulighederne opstår fx i kontakten mellem vagtlærer/kontaktlærer og eleverne i fritiden, hvor der igangsættes lege, spil i salen, aktiviteter omkring bålet, spillecafé om aftenen osv. I det frie rum skaber vagtlæreren mulighed og tid til at eleverne kan få vendt hverdagens udfordringer og glæder i en fri dialog.

Skolens beliggenhed nær skov, strand og Aarhus by udnyttes ved aktiviteter i efterskolelivet. Skolen forventer, at man som elev tager aktiv del i planlægningen af efterskolelivet i løbet af året og tager medansvar for igangsættelse af fælles aktiviteter i fritiden.

Pædagogisk tilrettelagt samvær

FORMÅLET

Ved et ophold på den kombinerede skole skal eleverne lære at acceptere forskelligheder, samt at man er nødt til at yde til fællesskabet, for at det bliver godt.

Vi forsøger at skabe og fastholde nogle rammer, så det bliver en god og givende oplevelse at være elev.

Vi accepterer ikke mobning, racisme og rusmidler.

Sammen med eleverne laves aktiviteter, hvor eleverne selv er med til at tage ansvar og bestemme. Dermed styrkes elevernes kompetence til at tage ansvar i forhold til etablering eller vedligeholdelse af et aktivt liv. Elevernes evne til samarbejde styrkes og samtidig udvikles personlige venskaber og relationer.

Vi ønsker at bidrage til at styrke elevernes evner til at vælge og fravælge samt styrke deres bevidsthed om egne kompetencer og udviklingsmuligheder.

Pædagogiske tilrettelagt samvær, - konkret beskrivelse:

STILLETIME:

I tidsrummet 18:45 - 19:45 er der stilletime på skolen. I den periode vil der være ro på skolen til at kunne fordybe sig i lektier. Eleverne kan desuden nogle aftener opholde sig i spisestuen i stillestunden, hvor der vil være lektiecafé.

FÆLLESTIME

Et forum hvor eleverne har ordet. Eleverne laver en dagsorden for mødet, finder en ordstyrer og en referent. Timen bliver som en øvelse i "forenings-demokrati" brugt til, at eleverne kan tage små og store emner op, som skal diskuteres. Eleverådet har et fast punkt på dagsordenen. Sang er en stor del af fællestimen.

ELEVRÅD

Eleverådet er et demokratisk organ, der virker som et bindeled mellem skolen og elever.

Her har eleverne mulighed for på forenings-demokratisk vis at drøfte og debattere emner og eventuelle problemstillinger.

Ved skoleårets begyndelse stiftes et elevråd bestående af 9. og 10.kl elever. Det er frit for alle at lade sig vælge. Afstemningen foregår ved hemmelig afstemning. Den elev, der har fået flest stemmer, bliver valgt som elevrådets formand. Eleverådet mødes ca. en gang om måneden eller efter behov støttet af en af skolens lærere.

Mål for elevrådet:

- > Eleverne bruger deres handlekompetence og deres spirende demokratiske interesse
- > Eleverne oplever, at de har indflydelse
- > Eleverne lærer om repræsentativt demokrati i praksis
- > Eleverne er aktive medspillere i skolens hverdag og tager ansvar for det fælles
- > Elevernes stemme høres i alle relevante beslutninger på skolen – det sikrer ejerskabet. Eleverådet giver eleverne en mulighed for at kunne sætte handling bag ønsker og behov!

FÆLLESSKABET – "ROMEO"

"Fællesskabet" er en frivillige gruppe, der blev oprettet i 2010 på Sansestormene. Gruppen står for arbejdet med et sponsorbarn, Romeo, en lille dreng fra Benin.

Gruppen holder møder og laver arrangementer til fordel for Romeo, og pengene går til at betale Romeos skolegang. Gruppen fungerer således, at de sammen med en lærer og på demokratisk vis, finder frem til, hvad der skal iværksættes, for at hjælpe Romeo.

Målet med arbejdet er at give eleverne en følelse af at kunne handle på det, der sker rundt omkring i verden. At de føler sig hørt, og føler at de kan være med til at gøre en forskel. Det giver eleverne i "Fællesskabet" mulighed for at tage ansvar og føle ejerskab for et projekt og føre arbejdet ud i livet, samtidig med, at de får større global forståelse.

KONTAKTGRUPPEMØDE

Kontaktlæreren holder ugentligt møder med sin kontaktgruppe, hvor

- > Kontaktlæreren fornemmer, hvordan den enkelte elev har det
- > Eleverne får status på hvordan kontaktlæreren opfatter, at det går, fx: Har eleven gjort noget der skal rettes op på, - eller skal den enkelte elev sætte sig nye mål?
- > Eleverne hjælpes til at skabe et sammenhold i gruppen – evt. ved at sætte ting i gang
- > Kontaktlæreren hjælper sin kontaktgruppe med at stable et arrangement på benene, som gruppen står for sammen med resten af skolen
- > Eleverne har stor medindflydelse på hvad, der skal laves til møderne. Ligeledes er eleverne igangsættere for planlægning af onsdagsarrangementer og udflugter, som gruppen arrangerer.

MADLAVNING OG KØKKENVAGTER

Eleverne deltager i den daglige forberedelse af bespisningen på skolen. Opgaverne ligger indenfor tilberedning af mad, anretning, borddækning, opvask mm. I samarbejde med køkkenpersonalet tager eleverne del i den daglige produktion og oplever, hvordan et storkøkken fungerer. De indføres i god køkkenhygiejne, arbejdsprocessen og koordineringen af arbejdsgangen i køkkenet.

Desuden deltager eleverne i en vagtordning i forbindelse med tilberedningen af måltiderne i weekenderne.

RENGØRING

Formålet med rengøring er - at eleven får viden om og kan praktisere en elementær og miljøbevidst rengøring, samt at eleven får viden om rengøringens betydning for helbredet, velvære og bomiljø. De vil blive bevidstgjort i forhold til brug af midler og metoder til rengøring af inventar, gulve, toilet, bad.

Eleverne har ansvar for at varetage rengøring af eget værelse samt rengøring af elevernes fællesarealer. Dette ser skolen som et vigtigt dannelseselement i forhold til ansvarsfølelsen for at opretholde en ren og pæn skole. Rengøringen er en del af elevernes ugentlige skema, men ikke medregnet i den samlede undervisningstid.

Evaluering vedr. 9. og 10. klasse på den kombinerede skole – plan for 2016/2017

Der foretages løbende evaluering i fag, projekter og studierejser.

Halvårsevaluering af undervisningen foretages i januar 2017

Forældretilfredshedsundersøgelse foretages i maj 2017

Selvevalueringen laves hvert andet år i henhold til lovgivningen.

Undervisningsmiljøvurdering laves hvert tredje år i henhold til lovgivningen.

9. klasses fag

Fagene dansk, engelsk, matematik, idræt, historie, samfundsfag, fysik/kemi, biologi og geografi er obligatoriske for alle elever. Derudover kan eleverne vælge mellem fagene tysk eller fransk. Desuden skal eleverne deltage i følgende obligatoriske emner: UEA, sundheds- og seksualundervisning og færdselslære. Endvidere skal eleverne vælge en række fritidsfag, som ligger som aftenundervisning ca. en gang om ugen.

Eleverne vælger sig ind på en linje i et af følgende fagområder: Idræt og Friluftsliv, Mad og gastronomi, Design & Fashion, Basketball og International linje.

Elever, der har interesse i andre sportsgrene kan i samarbejde med klubber i Aarhus deltage i træning i klubregi, såfremt det er foreneligt med skolens skema.

Træningen ligger om eftermiddagen og uden for normal undervisning.

Brobygning er en mulighed for eleverne på 9.klasse. Dette uddybes under punktet vejledning.

I alle fag foregår undervisningen på dansk og i overensstemmelse med de centrale kundskabs- og færdighedsområder samt læseplaner for fagene. Elevernes faglige udbytte af undervisningen evalueres i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr 1001 om Bekendtgørelse om folkeskolens afsluttende prøver.

Alle fag kan afsluttes med 9. klasse prøven (FP9).

Eleverne vil få karakter i alle de obligatoriske fag samt udtalelser i linjefag. Desuden får eleverne en karakter i 9. klasses projektopgave. Eleverne vil også blive tilbudt at deltage i forældresamtaler, hvor faglige såvel som sociale udfordringer vil blive diskuteret.

Fag og timetal:

Obligatoriske fag	timer/uge
Dansk	3
Matematik.....	3
Engelsk.....	3
PULS (idræt).....	3
Samfundsfag/historie (* beskrivelse s. 10)	1,5
Fysik/kemi	2,25
Biologi.....	0,75
Geografi.....	0,75

Tilbudsfag:

Fransk/ tysk..... 3

Linjer: 6

Sport Xplore

Mad & gastronomi

Design & Fashion
International linje
Basketball

Fællesundervisning (beskrivelse s. 14)

Morgensamlinger	1
Aftensamling/Kontaktgruppemøder.....	1
Fredagssang/samling	0,25

Alle fag bliver beskrevet med formål, mål, indhold og organisering i "Beskrivelse af fagene" i bilag 1 bagerst i indholdsplanen.

* Samfundsfag/historie vil ud over undervisning i fagene i perioder blive tilrettelagt i sammenhæng med undervisningen på fællessamlinger, hvor der bl.a. vil blive brugt egne lærere, foredragsholdere og eksterne undervisere. I disse perioder vil der være fokus på det tværgående, som vil være med til at udvide elevernes forståelse for sammenhængen mellem fagene. Her vil der være fokus på undervisning, der inddrager det sansende, det åbne, det udvidende og det tværgående. I faget vil det være de centrale kundskabs- og færdighedsområder samt læseplaner for fagene historie, samfundsfag, som undervisningen tilrettelægges ud fra.

Vejledning i 9. klasse

Vejledningen i 9. klasse er forankret i Bekendtgørelse om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv nr. 840 af 30/06/2014 og Bekendtgørelse om brobygning og introduktionskurser i ungdomsuddannelserne BEK nr. 838 af 30/06/2014.

Vejledningen tager udgangspunkt i den enkeltes behov og forudsætninger og differentieres via individuelle samtaler med alle elever i skoleopstarten, således at det videre vejledningsforløb kan tilrettelægges for den enkelte elev. I vejledningen introduceres eleverne til brugen af e - vejledningen og brugen af www.uddannelsesguiden.dk

Eleven undersøger mulighederne for ungdomsuddannelser og afklares gennem vejledningssamtaler om sit kommende valg af ungdomsuddannelse.

Der tilbydes mulighed for brobygningsforløb til elever, som har særlig behov for hjælp til afklaring.

Vejledningen foretages i samarbejde med elevens forældre, som løbende orienteres om skolens vejledningsforløb og tiltag.

Faglærere og vejleder foretager uddannelsesparathedsvurdering i slutningen af december.

Eleverne arbejder målrettet med udarbejdelse af uddannelsesplanen, som skal følge eleven til den kommende uddannelsesinstitution.

Forældrene er ansvarlige for, at eleven udarbejder tilmelding til ungdomsuddannelse eller 10. klasse inden 1. marts og er ansvarlig for afsendelse af tilmeldingen til uddannelsesinstitutionen. Skolen er ansvarlig for, at de ikke uddannelsesparate elever afsendes til UU.

10. klasses fag

Fagene dansk, engelsk og matematik er obligatoriske for alle elever samt udtalelser i linjefag og PULS. Derudover kan eleverne vælge fagene tysk, fransk, fysik/kemi. Fransk kan vælges af elever der har fortsætter-fransk. Desuden skal man vælge en række fritidsfag.

Eleverne vælger sig ind på en linje med perspektivering i et af følgende fagområder: Sport Xplore, Mad og gastronomi, Design & Fashion, Basketball og International linje.

Elever, der har interesse i andre sportsgrene kan i samarbejde med klubber i Aarhus deltage i træning i klubregi uden for skoletiden, hvis det er foreneligt med skolens skema.

Brobygning er en del af skoleåret på 10. klasse. Dette uddybes under punktet vejledning.

I alle fag foregår undervisningen på dansk og i overensstemmelse med de centrale kundskabs- og færdighedsområ-

der samt læseplaner for fagene og elevernes faglige udbytte af undervisningen evalueres i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr 756 om Bekendtgørelse om folkeskolens prøver.

Alle fag kan afsluttes med 9. eller 10. klasse prøven (FP9 eller FP10).

Eleverne vil få karakter i alle de obligatoriske fag og den Obligatorisk Selvvalgt Opgave (OSO). Eleverne vil også blive tilbudt at deltage i forældresamtaler, hvor faglige såvel som sociale udfordringer vil blive diskuteret.

Fag og timetal:

Obligatoriske fag	timer/uge
Dansk	3,75
Matematik.....	3
Engelsk.....	3
PULS (idræt).....	3
<i>Tilbudsfag:</i>	
Fransk/tysk	3
Kemi/fysik.....	3
<i>Linjer:</i>	6
Sport Xplore	
Mad & gastronomi	
Design & Fashion	
International linje	
Basketball	
<i>Fællesfag:</i>	
Valgfag	1,5
<i>Fællesundervisning (beskrivelse s. 14)</i>	
Morgensamlinger.....	1
Aftensamling/Kontaktgruppemøder.....	1
Fredagssang/samling	0,25

Alle fag bliver beskrevet med formål, mål, indhold og organisering i "Beskrivelse af fagene" i bilag 1 bagerst i indholdsplanen.

Vejledning i 10. klasse

Vejledningen i 10. klasse er ligeledes forankret i Bekendtgørelse om vejledning om valg af ungdomsuddannelse og erhverv nr 840 af 30/06/2014 og Bekendtgørelse om brobygning og introduktionskurser i ungdomsuddannelserne BEK nr 838 af 30/06/2014.

Vejledningen i 10. klasse er målrettet elevens valg af kommende ungdomsuddannelse eller valg af forløb, som leder til en kommende ungdomsuddannelse.

En del af vejledningen er kollektiv informationsgivning om ungdomsuddannelserne og informationssøgning via e-vejledning og www.uddannelsesguiden.dk + de relevante hjemmesider for ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

En anden del af vejledningen individuelle samtaler med eleven med udgangspunkt i elevens 9. classes uddannelsesplan, hvis behovet er der. Der lægges vægt på yderligere samtaler med elever, som er uafklarede i deres valg.

Eleven deltager i de obligatoriske brobygningsforløb, som forberedes med forventningssamtale og efterbehandles med refleksionssamtale. Brobygningen koordineres gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning, Aarhus, i et samarbejde med øvrige uddannelsesinstitutioner i området.

Eleven arbejder en uge med den obligatoriske selvvalgte opgave (OSO), som skal omhandle elevens fremtidige uddannelses- eller erhvervsønsker i begyndelsen af 2. halvår, så det har en umiddelbar sammenhæng med den

endelige uddannelsesplan og tilmelding til ungdomsuddannelse.

Faglærere og vejleder foretager uddannelsesparathedsvurdering i slutningen af december.

Forældrene er ansvarlige for, at eleven udarbejder tilmelding til ungdomsuddannelse inden 1. marts og er ansvarlig for afsendelse af tilmeldingen til uddannelsesinstitutionen. Skolen er ansvarlig for, at de ikke uddannelsesparate elever afsendes til UU.

Endvidere lægges vægt på en løbende information til og samarbejde med forældrene om elevens valg. Vejledningen foretages af skolens uddannelses- og erhvervsvejleder i nært samarbejde med faglærerne.

Oversigt over fælles tilbagevendende arrangementer for både 9. og 10.klasse

Arrangementer	Hensigten er	Beskrivelse af indhold
Århus festuge / Marselisløbet	at er at give kendskab til den omkringliggende natur/kultur i Aarhus at være en del af fællesskabet i et stort kulturelt arrangement at opleve glæden ved motion at få kendskab til byen og byens muligheder	Deltagelse i et motionsløb og forudgående konditionstræning op til løbet.
Gl. elevdag	at de nye elever arrangerer og planlægger en festdag for gamle elever. Der sker en overlevering af ånden på skolen.	Eleverne står for madlavningen til gæsterne. Desuden udfordrer elever fra flere årgange hinanden i basket.
Forældresamtale 9.klasse	at forældre og elever kan møde kontaktlæreren og vejlederen til en snak omkring den enkelte elev	Forældrene møder på skolen til en samtale med kontaktlæreren og vejlederen. Samtalen handler om fremtidig uddannelsesplan og trivsel på skolen.
Forældrecafé (9. og 10.klasse)	at forældre og elever kan møde undervisere på skolen. at skabe mulighed for dialog omkring den enkelte elev.	Forældrene møder på skolen og har efter ønske mulighed for madlavning og opdækning.
Gallafest	at eleverne er med til at skabe en fest, hvor alle sanser bliver bragt i spil. Eleverne skal tage del i planlægning af et større arrangement.	

Oversigt over tilbagevendende undervisningstemaer eller studieture for 9. og 10. klasse
Ekskursion/rejsedage 16/17 er 16 dage

Arrangementer	Hensigten er	Beskrivelse af indhold
Introetur	at skabe mulighed for etablering af relationer på tværs af hold og klasser. En "ryste-sammen-tur"	Eleverne tager på en tur væk fra skolen. Turen vil foregå i Aarhus og omegn, med særligt fokus på Aarhus og byens kulturelle muligheder og tilbud.
Skitur – Østrig i foråret	at eleverne tilegner sig kulturelle og sociale oplevelser. At eleverne udfordres på egne grænser Udvikler færdigheder i at stå på ski At eleverne bliver bevidst om sit personlige ansvar for at få et bofællesskab til at fungere	<ul style="list-style-type: none"> > Stå på ski > Skiregler > Beklædning > Indkøbe og tilberede mad til en gruppe > Lave regnskab > Valuta > Samvær > Samarbejde
Studietur – til udlandet "Linjetur" Studieturene bliver arrangeret ud fra den linje man går på – destinationen afhænger af linjen	at eleverne tilegner sig kulturelle og sociale oplevelser at eleverne udfordres på egne grænser at eleverne bliver bevidst om sit personlige ansvar for at få et fællesskab til at fungere	<ul style="list-style-type: none"> > Transportmidler > Valuta > Forberedelse af kulturelle besøg > Fremlægge oplevelser fra studieturen > Pakning af personlig bagage > Temaerne for turen kan være: Engelsk sprog, sport, madlavning & madkultur, mode, design, rejseplanlægning, økonomistyring, kulturforskelle og seværdigheder
Outrotur	at eleverne skal afslutte "hvad de har lært" og vise, at de kan planlægge, er kommet i form til den lange cykeltur og kan varetage madlavningen til turen.	<ul style="list-style-type: none"> > Cykeltur > Madlavning > Planlægning af samvær, rute og > Madlavning > Madlavning i det fri
Valgfag	at eleverne selv får lov til vælge områder de vil fordybe sig i eller undersøge. At eleverne tager aktiv del i tilrettelæggelsen af fritidsfag og demokratisk vis indgår i en udvælgelsesproces i forhold til interesser og muligheder. Fritidsfag er obligatorisk for eleverne.	<p>Eksempler på fag</p> <ul style="list-style-type: none"> > musik, kor > foto > astronomi > stand-up, drama > t-shirttryk, smykkeværksted > boksning, step, spinning > kortfilm > molekylær gastronomi > psykologi > Lyn-sprogkursus – i relation til international linje

Oversigt over tilbagevendende undervisningstemaer eller studieture for 9. og 10. klasse

Arrangementer	Hensigten er	Beskrivelse af indhold
Morgen- og aftensamlinger/ kontaktgruppearrangementer	<p>at eleverne på skolen har et fælles undervisningsforum, hvor de stifter bekendtskab med alle lærere og undervisere på skolen.</p> <p>at eleverne præsenteres for et bredt spekter af information og indslag eller oplevelser, hvor elevernes aktive medvirken er naturlig.</p> <p>at skabe et rum for livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.</p> <p>at eleverne tager medansvar for at planlægge undervisning for de andre elever og har indflydelse på, hvad de skal undervises i.</p> <p>tilbagevendende at inddrage fagene historie, religion/etik og samfundsfag. Desuden et rum, hvor de timeløse fag: seksualvejledning, UEA og færdselslære vil indgå.</p>	<p>En morgen- og aftensamling kan fx bestå af:</p> <ul style="list-style-type: none"> > noget samfundsaktuelt > en rejsebeskrivelse > en højtidsbeskrivelse > et musisk indslag > et historisk tilbageblik > en studietursberetning > diskussionsforum > foredragsholdere <p>> at få kontaktgruppen på banen – indslag lavet af gruppen</p> <ul style="list-style-type: none"> > fortælle om personlige oplevelser > fortællinger om anderledes kulturer > gå i dybden med en "nyhed", der er sket i den forgangne tid (kulturelt, politisk, natur.....) > fortælle om et område man brænder for – en passion/holdning/problematik
Dramaugen (uge 41)	<p>at eleverne får et rum, hvor de kan være kreative og innovative, selvskabende og udforskende.</p>	<ul style="list-style-type: none"> > Skrive manuskriptet > Lave musik, lyd, lys og rekvisitter > Skabe en scene > Dokumentere ugens gang og stykket vha. film og billeder > Spille skuespil
Fredagssang/samling	<p>at eleverne: får en fælles afslutning på ugen at eleverne er fælles om enten sang eller leg at eleverne får opbygget en fælles sang-skat/sangkultur at skolens værdier (bruge vores sanser, er åbne for hinanden og verden, erfarer fællesskabet og udviser gensidig respekt) er i fokus</p>	<ul style="list-style-type: none"> > Samlingen kan foregå enten i spisestuen, salen eller udenfor. Er samlingen ikke i spisestuen, meddeles dette til frokost. Læreren har ansvar for, at rummet er ryddet op, når sangen slutter. > Samlingen er placeret fredag efter linjetimerne, så linjelærerne kan deltage.

Linjefag for både 9. og 10.klasse

Generelt for linjerne: Der kræves ingen specielle forudsætninger for, at en elev kan vælge sig ind på en linje. Det der kræves er, at eleven er åben for nye tilgange, målrettet og dedikeret til at fordybe sig i sit valg.

Linjefagene har deres selvstændige 6 timer om ugen, men kan suppleres med tilbud i fritidsfag, og med samlæsning i perioder med obligatoriske fag.

Undervisningen lægges både som timer og som hele dage i en rulle hen over året, og der er en temauge afsat til linjefag - og en temauge til rejse i løbet af året.

I disse temauger er et tema fra linjen overskriften, men relevante fagområder/faglærere inddrages og disse timer tæller med i den obligatoriske undervisning.

Elite Sports Akademi Aarhus (ESAA)

For elitesportsudøvere prioriteres muligheden for at udføre sin sportsgren på eliteplan samtidig med gennemførelse af en 9. og 10.klasses skolegang. Skolen samarbejder med ESAA på den måde, at vi i lighed med andre uddannelsesinstitutioner i Aarhus har tilrettelagt skemaet, så det er muligt for eleverne at følge deres planlagte elitetræning, uden det går ud over deres deltagelse i den faglige undervisning.

Beskrivelse af linjerne på efterskolen

International linje

GLOBALT UDSYN – OG INDSIGT

International linje er for dig der er nysgerrig på verden – både på at opleve den og på at vide mere om den.

Vi skal undersøge verden, ved at rejse ud og opleve den med alle vores sanser. Vi skal opnå en indsigt i, og forståelse for, verdens mangfoldighed og de udfordringer, vi som mennesker står overfor i fremtiden.

Du vil som elev på international linje overordnet arbejde med en forståelse af begreberne **kultur og samfund**.

Skoleåret er delt i to. Omdrejningspunktet for hvert halvår er linjens to studierejser.

Den første rejse er til et land udenfor Europa (Brasilien).

Den anden rejse er til et land i Europa

Det overordnede tema for skoleåret er **GLOBALISERING**. Verden er på mange måder blevet mindre og vi lever i højere grad på samme måde. Dette udagn vil vi teste, og undersøge nærmere, ud fra tre forskellige modsætningsforhold:

Rig/Fattig

Ung/Gammel

Den gamle verden (Europa)/The Upcoming World (BRIKS-landene*)

Ungt fokus

Når vi undersøger verden, vil vi mest beskæftige os med unges livsvilkår og holdninger til livet. Hvordan oplever unge globaliseringen rundt omkring i verden? Hvilken betydning har globaliseringen for dig som ung i Danmark? Du vil som elev på linjen have medindflydelse på, hvilke emner og temaer der arbejdes med.

Sprog

International linje beskæftiger sig med sprog. Der læses enkelte engelske tekster, der kommunikeres på engelsk med unge i andre lande, og i forbindelse med den store studietur arrangeres et lille lynkursus i portugisisk. Linjen er ikke målrettet sprogundervisning.

Det laver vi også!... politiske rollespil / besøg på udstillinger og museer / ulandsprojekt / biografture / en dag i gjellerup / blogge / besøg af folketingspolitikere / skype med korrespondenter / teaterture / gæstelærere fra andre lande / besøge ngo'ere / følge verdens medier / debat med ungdomspolitikere / lave kampagner / valgaften / politiske filmaftner / Kontakt til unge ude i verden / globale camps / lave mad / rejse ud i verden...

Mad & gastronomi

LINJEN MED SMAG, DUFT, FARVER OG FEST

Formål:

Danmark har fået ry for at skabe mad i verdensklasse. Linjen Mad & gastronomi er for eleven, der har ambitioner om at lave fantastisk mad, der pirrer alle sanser, – uanset om det er en 3-retters menu til en stor fest eller en lille hyggelig søndags-brunch til familien. Linjen kan også bruges som et godt springbræt til uddannelser som kok, tjener, gastronom, gastronomiassistent, ernæringsassistent mm.

Eleverne skal lære de grundlæggende færdigheder, som gør dem i stand til at begå sig i et køkken og lave mad ud fra selv komplicerede opskrifter. Det er et af målene med linjen, at eleverne - gennem teoretisk viden og nye færdigheder og oplevelser i køkkenet - bliver i stand til være kreative og nyskabende i forhold til kendte og nye retter.

Mad & Gastronomi vil rette elevernes fokus på de konsekvenser, valg af mad har for deres sundhed og livskvalitet. Linjen skal være med til at gøre eleverne til kritiske forbrugere og give dem redskaber til at tage hånd om deres egen og andres sundhed.

Indhold:

Linjen vil f.eks. indeholde temaer som:

Global mad - Smagsoplevelser og sanseindtryk fra hele kloden.

Eksperimentel madlavning - Vi laver vores egne opskrifter og har ambitioner om at udgive de bedste på vores netko-gebog.

Ernæringslære - starten på et sundere liv. - Få styr på egne kostvaner og lær om kostberegning.

Ung mad - Hurtigt, lækkert, sundt og billigt.

Råvarer - Lær om en masse nye spændende ingredienser, og hvordan de kan bruges i køkkenet.

Hygiejne - Undgå dårlig mave og få gode vaner.

Etik - Dyrevelfærd og miljø.

- Og så skal vi ud og se og smage på verden! Vi indtager naturligvis køkkenet, men vi tager også ud og studerer de professionelle og får gode idéer med hjem. Desuden vil vi give eleven en god teoretisk ballast med på vejen.

På mad og gastronomi-linjen er der i timerne stor fokus på, at eleverne får brugt alle deres sanser. Eleverne skal have udfordret deres smagsløg, men skal også føle på, lugte og lytte til maden og anrette retter, der er en fryd for øjet. Vi medtænker så ofte som muligt de æstetiske læreprocesser i undervisningen. Derfor forventer vi, at vores elever er åbne for at prøve nye oplevelser og blive udfordret på deres normale madvaner.

I undervisningen vil der være en tæt kobling mellem teori og praksis. Der vil blive arbejdet meget i grupper og derved i fælles processer, men eleverne skal også kunne arbejde selvstændigt og overholde deadlines.

De fleste gange vil der blive tilberedt et færdigt måltid, som holdet sammen vil nyde." Heri indgår også, at der arbejdes med god bordskik og fælles ansvar for en god atmosfære. Der er afsat god tid til denne del, da det også er her, holdet reflekterer over og diskuterer deres oplevelser. – Hvordan ser maden ud? Kan man smage forskel på økologisk og ikke økologisk? Hvor kommer kødet fra, og hvilken opvækst har dyret haft? Hvilke konsekvenser har vores kostvaner for os selv og verdenen omkring os? Gennem foredrag, besøg på f.eks. markeder, restauranter og fiskehandleren holder vi os orienteret om nye tendenser og jagttager, hvilke ændringer, der er sket gennem tiden, herhjemme såvel som i udlandet. Desuden vil eleverne på vores udflugter og studieture skulle hjælpe til med at planlægge og tilberede maden, samtidig med at vi går på jagt efter nye indtryk og ny inspiration.

Sport Xplore - mod nye grænser

LINJEN HVOR DU SKAL VÆRE PARAT TIL AT BLIVE UDFORDRET OG PRØVE EN MASSE NYE TING
INDENFOR IDRÆT OG FRILUFTSLIV

Idræt & Friluftsliv er målrettet piger og drenge, som har lyst til at prøve mange forskellige former for idræt og friluftsliv-aktiviteter.

Idræt & friluftsliv - mod nye grænser betyder, at du vil få prøvet dine grænser af på flere måder. Det sker ved, at du vil sætte dig mål for året og arbejde med dem.

Det kan f.eks. være at:

- blive bedre til noget bestemt sportsligt
- prøve sportsgrene du ikke har prøvet før
- blive udfordret kropsligt (udholdenhed og flytte dine grænser for hvad du tør)
- blive udfordret i samarbejde og teamspirit

Når du starter på Idræt & Friluftsliv har du en brændende lyst til at blive udfordret, engagementet til at rykke dig sportsligt, fysisk og oplevelsesmæssigt og elsker fællesskab. Du har lyst til et miljø, hvor du kobler det boglige og sociale med sporten og udendørslivet. Der stilles ikke krav til din fysiske form, når du vælger idræts & friluftslinjen, men vi forventer, at du er motiveret og har lyst til at sætte mål og deltage aktivt i al undervisning.

Indhold:

I timerne er der stor fokus på hvordan du bruger kroppen på en sund måde, og du vil også blive udfordret til at lave noget, du ikke har prøvet for.

I undervisningen bliver der lagt stor vægt på teori omkring kroppens funktioner, herunder kobling mellem kosten og idrætten. Der vil ligeledes være en kobling mellem det teoretiske og det praktiske, så du ved hvorfor du gør som du gør.

Vi benytter skoven, stranden, faciliteterne i nærområdet samt de mange spændende og udfordrende idrætstilbud der er i Aarhus. Der vil være undervisning i basisfriluftsliv, for at give eleverne et basalt kendskab til, og en viden om det at være ude længere tid af gangen.

På linjen arbejdes også med Adventure race – som er en blanding af mountainbike, orienteringsløb, rebaktiviteter, vandaktiviteter, kano/kajak og samarbejdsøvelser. Det helt særegne for sporten, er at det vigtigste element er "det uventede". Holdene ved ikke helt præcist, hvad der forventes af dem – og skal derfor være parate til at tage hurtige beslutninger og arbejde sammen som et hold.

Adventure foregår i og med naturen – og vi lægger vægt på, at eleverne udfordres af og opnår respekt for naturen. Vi udviser sporløs færdsel, samt prøver altid at have det komfortabelt, når vi er udendørs (overskudsfriluftsliv)

I fitnessrummet kan du måske også prøve spinning, step, boksning, yoga, pilates osv. Fitnessrummet kan du selvfølgelig bruge, når du har tid og lyst.

På Idræt & Friluftsliv lægger vi vægt på et godt kammeratskab og sammenhold. Du vil møde udfordringer som hold og som enkeltperson både i træning og i konkurrence. Vi er ude i snestorm, regnvejr og bagende sol.

Som en del af idrætslinjen skal du på skitur, hvor alle, både nybegyndere og super rutinerede, bliver udfordret i sneen.

Eksempler på aktiviteter der kunne finde sted er: Klatrevæg - springhal - kajak - beachvolley - sove i bivouak - Outdoor-fitness - skøjteløb - Inliners - Hockey - Mtb - Gps - O-løb - Softball - Discgolf.

Design & Fashion

LINJEN DER PIRRER SANSERNE MED FORM, FARVER OG STIL

Formål:

Danmark har brug for dygtige designere! Vi ønsker at give næring til vækstlaget af unge designer-talenter med ambitioner, der rækker langt.

Linjen Design & Fashion henvender sig til den unge, der virkelig vil udfordres på sine kreative talenter og ønsker at få løftet sit idé- og designmæssige niveau op på et plan, hvor professionalismen begynder at skinne igennem.

Indhold:

På linjen Design & Fashion arbejder eleverne med former, farver, stil og design i mange udgaver. Linjen kredser omkring udvikling af både tekstile og rumlige udtryk.

Eleverne kommer igennem hele forløbet til at arbejde med, hvordan en idé opstår og udvikles til et færdigt produkt. Gennem kreativitets-øvelser og projekter kommer de til at lære at tænke stort, kreativt og åbent.

Vi skal bl.a. arbejde med flotte tekstiler, mønstre og overflader. Holdet skal designe og skabe unikke gallakjoler og hverdagstøj samt arbejde med re-design af brugte materialer og genbrugstøj. Den unge bliver støttet i at turde at udtrykke sig kreativt og overbevisende med et væld af materialer og teknikker indenfor tekstil design, mode og style. På linjen undervises der bl.a. i syteknikker, materialelære, tegning og farvelære.

Holdet skal også arbejde kreativt med rumligt design. Det kunne f.eks. være at skabe rammerne for en fantastisk tema-fest for skolens elever. Her skal eleverne i fællesskab arbejde kreativt med at bygge en kulisser og stemning af f.eks. naturmaterialer, stof, papir, lys, lyd og vand. Eleverne vil også komme til at arbejde nyskabende indenfor boligindretning, hvor de i fællesskab arbejder med at style et område på skolen. Men allerførst skal rummet tegnes op, planlægges og designes i f.eks. et computer-tegneprogram.

Vi får ofte besøg af inspirerende designere og gæstelærere og selvfølgelig skal vi også ud at se, hvor moden og de nye trends bliver skabt.

Projekter, der arbejdes med i løbet af året, kan f.eks. være:

Fantastisk design: med alternative materialer skabes helt fantastiske kostumer/objekter

Syning: intro til syning, materialelære, mønster-brug, syteknikker

Event: vi skaber rummet og rammerne om en tema-fest på skolen

T-shirts og tryk: trykteknikker og syning af bluse

Boligindretning: vi designer og indretter et rum på skolen efter lige netop vores idéer

Virksomhedsbesøg: vi skal besøge et design-firma og se, hvor moden bliver skabt

Gallakjole: vi skal kreere fantastiske gallakjoler

Re-design: vi forvandler genbrug til guld

Sketch-up: en introduktion til et 3D tegneprogram. - Der vil i forbindelse med boligindretnings-projektet blive undervist yderligere i et tegneprogram, hvis der er interesse for det på holdet.

Basketball

LINJEN DER UDVIKLER ELEVENES SPIL OG FORSTÅELSE FOR SPILLET

Formål:

Formålet er at blive en bedre basketballspiller. Basketballlinjen er for såvel piger som drenge, der brænder for sporten og har lyst til at udvikle deres spil under optimale træningsmuligheder. Træningens fokus er to-delt. Den største vægt lægges på den individuelle talentudvikling, hvor både de tekniske, taktiske, fysiske og mentale aspekter kommer i spil. I den anledning vil der være rig mulighed for selvtræning med individuelt program lavet i samarbejde med head coachen, ligesom store dele af fællestøtningen går med individuelle øvelser. Derudover vægtes holdspillet og spillernes evner til at udvikle sig i det fællesskab. Efterskolens basketballlinje er tilmeldt turneringen, hvor de vil prøve kræfter med ungdomsholdene i Aarhus-området. Det er en stor udfordring at møde sammenspillede hold, men også en stor mulighed for at udvikle sig under nye forudsætninger. Der vil i den forbindelse blive lagt vægt på kammeratskabet og sammenholdet.

Indhold:

Undervisningen varetages af højt kompetente basketballtrænere, der har tilknytning til det professionelle basketballmiljø i Aarhus.

Vi samarbejder med Bakken Bears og ESAA (elite sport Århus) om talentudvikling. Alt i alt giver det mulighed for at få et unikt indblik i basketballens geografiske udbredelse verden over og hvor stor betydning spillet har i andre lande.

Samarbejdet med Bakken Bears giver også mulighed for at indhente gæstetrænere af anden nationalitet end dansk. De vil være med til at synliggøre kulturforskelle indenfor sporten. De vil fortælle om deres karriere, oplevelser med basketball og bidrage med anderledes øvelser i træningsøjemed. Vi ønsker at give eleverne en erkendelse af, at basketball er meget større end bare deres spil og træning i hallen. Basketball er også bærer af en unik historie, som vil blive udfoldet for eleverne.

I forbindelse med studieturen til New York kommer eleverne over og oplever basketballens hjemland og de mange plan, det spilles på i USA, fra den småhærgede playground i de sorte kvarterer til den måske mest berømte basketball arena i verden, Madison Square Garden. I USA er basketball ikke bare et spil, men en livsstil, og det vil det også blive for spillere på efterskolen.

Vi træner ca. 4 gange om ugen af 1,5 time. Derudover er der god mulighed for/ forventning til at man bl.a. møde styrketræning og individuel skudtræning og frit spil i hallen med vennerne på holdet og skolen som sådan. Man vil desuden arbejde med skadesforebyggelse og videofilmning af skud samt lave skudprogram.

Eleverne vil få et grundigt kendskab til spillet i både teori og praksis. Der kræves ingen specielle forudsætninger for at eleven kan vælge basketball og vi satser på både at have drenge- og pigespillere, - både spillere, der spiller på ungdomslandshold og ESAA samt spillere, der bare har stor interesse for spillet. Eleverne skal være indstillet på at træne målrettet 4 gange om ugen. De skal derfor have lyst til at blive udfordret, et engagement til at rykke sig sportsligt og elske det fællesskab kun et hold i med- og modgang kan give. Basketballlinjen er en unik mulighed for at basketball eleven kan være super seriøs med sin sport.

Bilag 1

En overordnet beskrivelse af fag på Risskov Efterskole

På Risskov Efterskole har den boglige undervisning et indhold af bred almen karakter. Desuden har skolen linjer, som specialiserer sig i områderne basketball, idræt og friluftsliv, design, gastronomi og det internationale, uden at dette er på bekostning af det almene i fagene.

Undervisningen på efterskolen i både 9. og 10. klasse står mål med de krav, der stilles til undervisningen i folkeskolen, hvilket giver eleverne mulighed for at fortsætte i uddannelsessystemet efter deres efterskoleophold på Risskov Efterskole.

GRUNDLÆGGENDE TANKER OM ÅRSPLANLÆGNINGEN I ALLE FAG:

Årligt udfærdiges årsplaner for alle fag, der beskriver faget med formål, mål, indhold og undervisningsmateriale for faget. Disse årsplaner er tilrettelagt ud fra Fælles Mål, som er gældende for undervisningen i folkeskolen.

Generelt for årsplanerne gælder, at undervisningen bliver tilrettelagt med henblik på, at eleverne går til prøve på FP9 eller FP10-niveau. Desuden vægter vi højt, at undervisningen i de forskellige fag inddrager sanselige aspekter, samt "livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse".

Beskrivelse af de enkelte fag med angivelse af slutmål for faget

-----

DANSK

Formål

Formålet med danskundervisningen er at udvikle elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer.

Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse. Det er væsentligt, at undervisningen øger elevernes lyst og mod til at anvende sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Ligeledes prioriteres det, at eleverne udvikler større udtryks- og læseglæde. At eleverne får kendskab til dansk litteratur og egen kulturbaggrund og får lyst til at se, læse og lytte for at opleve og for at tilegne sig viden, - oplever glæden ved at spejle sig i eller lade sig flytte af god litteratur. At eleverne får skærpet deres evne til at gennemskue en teksts hensigt - udvikler sin evne til at udtrykke holdninger, følelser og fantasi på en varieret måde, både mundtligt og skriftligt. Desuden at de lærer at diskutere med gode argumenter

Mål

Det er målet, at eleven:

- > øger sin lyst til og interesse for at læse og skrive i hverdagen
- > lærer at anvende læsning og skrivning gennem opsøgende og udforskende virksomhed
- > sættes i stand til at læse ukendte tekster med større sikkerhed og forståelse
- > opnår færdighed i at læse ukendte tekster med stigende hastighed
- > opøves i at reflektere over indholdet i tekster, film mv.
- > lærer at udtrykke sig i genrer som referat, fortælling og oplæsning
- > til stadighed udvikler indholdsforståelsen af skrevne tekster samt andre udtryksformer
- > formår at fortælle, hvad de er optaget af og samtale om dette
- > opøves i brug af hjælpemidler
- > tilegner sig færdigheder i at lytte aktivt
- > opøves i at variere sprog og indhold i egne produktioner
- > øger sin grammatiske forståelse

Konkret gøres det ved:

- > at kunne diskutere temaer i artikler. At kunne vurdere brugen af argumentation i medier og sagligheden i budskabet.
- > at blive fortrolig med at perspektivere til omgivelserne omkring os og at blive opmærksom på avisens og mediers betydning i samfundet omkring os.

- > at skrive et sprog der er målrettet målgruppen af mediet og beherske forskellige fremstillingsformer afhængigt af medie.
- > at forholde sig analytisk til novellerne både i forhold til forfatters særpræg, sprogbrug (symboler) og periodelæsning og forholde sig til temaer i det læste samt via temaer forholde sig til almenmenneskelige problemstillinger og emner
- > at læse sikkert og med forståelse og indlevelse i teksterne
- > at lave en tematisk analyse af bog og film og dermed se sammenhæng mellem genre og at skabe refleksion omkring temaerne og perspektivering til nutiden
- > bruge temaerne til at forholde sig til universelle og almenmenneskelige problemstillinger i forbindelse med mobning og ondskab – hvordan kan temaerne ramme individet og fællesskabet
- > at bruge de forskellige genrer til at udtrykke meninger og via diskussion udvikle begreber og ordforråd
- > at få indsigt i kulturen og de forskellige livsstile og bruge de kulturelle forskelle til en overordnet samtale om deltagelse i samfundet
- > at skabe kendskab til essaygenren
- > desuden at sikre at eleverne er trygge i eksamenssituationen

Indhold og organisering

I danskundervisningen vil der i perioder være gruppearbejde og andre gange mulighed for at arbejde individuelt. Danskundervisningen tilrettelægges efter den enkelte elevs danskfaglige forudsætninger - og færdigheder. Det er vigtigt, at eleven fra starten oplever succes og dermed får øget troen på sig selv og egne kompetencer. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser. Samtidig arbejdes der med at bibringe eleven mere hensigtsmæssige arbejdsvaner som bl.a. kan bruges videre i uddannelsessystemet.

Eleverne har dansk 3 gange om ugen. Desuden vil der i perioder være boglige dage, hvor man oplever at have dansk en hel dag.

På 10. årgang er der desuden fokus på fagets dannelsesside. Elevernes evne til at se sammenhænge inden for tekster og genrer i danskfaget skærpes. Ligeledes arbejdes der med at se sammenhænge med andre fags problemstillinger og perspektivere til det omgivende samfund. F.eks. arbejdes der med emner som: Sundhed, krop/kost og livsstil.

MATEMATIK

Formål

Formålet er at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation indgår i arbejdet med emner og problemstillinger og skal føre eleverne frem til større selvstændighed.

Mål

Undervisningen leder frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Matematiske kompetencer

- > stille spørgsmål, som er karakteristiske for matematik og have blik for hvilke typer af svar, som kan forventes (tankegangskompetence)
- > erkende, formulere, afgrænse og løse matematiske problemer og vurdere løsningerne (problembehandlingskompetence)
- > udføre matematisk modellering og afkode, tolke, analysere og vurdere matematiske modeller
- > udtænke og gennemføre egne ræsonnementer til begrundelse af matematiske påstande og følge og vurdere andres matematiske ræsonnementer (ræsonnementskompetence)
- > danne, forstå og anvende forskellige repræsentationer af matematiske objekter, begreber, situationer eller problemer (repræsentationskompetence)
- > forstå og afkode symbolsprog og formler og oversætte mellem dagligsprog og matematisk symbolsprog (symbolbehandlingskompetence)
- > udtrykke sig om matematiske spørgsmål og aktiviteter på forskellige måder, indgå i dialog og fortolke andres matematiske kommunikation (kommunikationskompetence)
- > kende, vælge og anvende hjælpemidler i arbejdet med matematik, herunder it, og have indblik i deres muligheder og begrænsninger (hjælpemiddelkompetence).

Matematiske emner

- > anvende tal i praktiske og teoretiske sammenhænge
deltage i udvikling af hensigtsmæssige beregningsmetoder på baggrund af egen forståelse samt vælge og benytte regneregler og formler
- > bestemme størrelser ved måling og beregning og sammenligne dem både absolut og relativt
- > forstå og benytte matematiske udtryk, hvori der indgår variable
- > beskrive sammenhænge ved hjælp af funktionsbegrebet
- > arbejde med sammenhænge mellem algebra og geometri
- > *i arbejdet med geometri at*
- > benytte geometriske begreber og metoder til beskrivelse af objekter og fænomener fra dagligdagen
- > undersøge, beskrive og foretage beregninger i forbindelse med plane og rumlige figurer
- > arbejde med forskellige typer af tegninger
- > arbejde med definitioner, sætninger, geometriske argumenter og enkle beviser
- > anvende geometrien i sammenhæng med andre matematiske emner
- > *i arbejdet med statistik og sandsynlighed at*
- > anvende statistiske begreber til beskrivelse, analyse og tolkning af kvantitative data
- > læse, forstå og vurdere statistik og sandsynlighed i forskellige medier
- > forbinde sandsynligheder med tal vha. statistik, enkle kombinatoriske overvejelser og simple modeller.

Matematik i anvendelse

- > matematisere problemstillinger fra dagligdag, samfundsliv og natur og tolke matematiske modellers beskrivelse af virkeligheden
- > anvende faglige redskaber, begreber og kompetencer til løsningen af matematiske problemstillinger i forbindelse med dagligliv, samfundsliv og natur
- > bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed
- > erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved beskrivelse af virkeligheden

Matematiske arbejdsmåder

- > deltage i udvikling af strategier og metoder i forbindelse med de matematiske emner
- > undersøge, systematisere, ræsonnere og generalisere i arbejdet med matematiske problemstillinger læse faglige tekster og kommunikere om fagets emner
- > arbejde individuelt og sammen med andre om behandlingen af matematiske opgaver og problemstillinger
- > arbejde med problemløsning i en proces, der bygger på dialog og på elevernes forskellige forudsætninger og potentialer.

Indhold og organisering

Der vil blive arbejdet emne- og problemorienteret, og holdene sammensættes på baggrund af den enkelte elevs forudsætninger.

Eleverne har matematik 2 gange om ugen. Desuden vil der i perioder være boglige dage, hvor man oplever at have matematik en hel dag.

ENGELSK

Formål

Formålet er at undervisningen giver eleverne mulighed for at tilegne sig sproglige kommunikative kompetencer. Eleverne skal blive i stand til at tale, læse, lytte og skrive samt opnå indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. Endvidere at arbejde med sproglig opmærksomhed og sprogtilegnelse.

Mål

Undervisningen leder frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- > forstå hovedindhold og specifik information af lyd- og billedmedier, der også omfatter udvalgte regionale og sociale varianter af engelsk talt i et autentisk tempo

- > tilegner sig viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andet-sprog
- > deltage i samtaler og diskussioner om udvalgte personlige, kulturelle og samfundsmæssige emner
- > at eleverne lærer læringsstrategien SOAPSTONE når der analyseres taler
- > tilegner sig viden om dagligliv, levevilkår, værdier og normer hos forskellige befolkningsgrupper, primært i lande, hvor engelsk anvendes som modersmål og sekundært i lande, hvor engelsk anvendes som andet-sprog
- > at forstå hovedindhold og specifik information af lyd- og billedmedier, der også omfatter udvalgte regionale og sociale varianter af engelsk talt i et autentisk tempo
- > at sikre at eleverne er trygge i eksamenssituationen

Indhold og organisering

I engelskundervisningen vil der i perioder være gruppearbejde og andre gange mulighed for at arbejde individuelt. Engelskundervisningen tilrettelægges efter den enkelte elevs forudsætninger - og færdigheder. Det er vigtigt, at eleven fra starten oplever succes og dermed får øget troen sig selv og egne kompetencer. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser. Samtidig arbejdes der med at bibringe eleven mere hensigtsmæssige arbejdsvaner som bl.a. kan bruges videre i uddannelsessystemet. Eleverne har engelsk 2 gange om ugen. Desuden vil der i perioder være boglige dage, hvor man oplever at have engelsk en hel dag.

Tysk

Formål

Formålet er at undervisningen giver eleverne mulighed for at tilegne sig sproglige kommunikative kompetencer. Eleverne skal blive i stand til at tale, læse, lytte og skrive tysk samt opnå indsigt i kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande. Endvidere blive i stand til at arbejde med sproglig opmærksomhed og sprogtilegnelse.

Mål

Undervisningen leder frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at :

- > forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af talt tysk om kendte emner og læse og forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af forskellige typer tekster
- > deltage i samtaler om kendte emner
- > anvende grundlæggende viden om levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande sammenligne og perspektivere til egen kultur inden for kendte emner
- > at eleverne opnår en større viden om folkesundhed og forskellige måder at forholde sig til problemstillinger om sport og sundhed på
- > at udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om kendte emner
- > at gennem film, tekster og fortællinger om misbrug sættes fokus på livets brutale skyggesider,- hvordan kan man komme så langt ud? Vælger man selv?
- > at øge kritik og opmærksomhed overfor sociale netværks for- og bagdele, så de er i stand til selv at træffe valg
- > at rejse er at leve,- åbne op for andre kulturer, livssyn og måder at opleve verden på. At bruge de kulturelle forskelligheder til en samtale om deltagelse i samfundet
- > at lære om vigtigheden i at stå fast ved en holdning men også at kunne gå på kompromis og finde løsninger i stedet for konflikter
- > at bruge temaer til at forholde sig til universelle og almenmenneskelige problemstillinger i forbindelse med ondskab, mobning og gruppepres. Hvordan kan temaerne ramme individet og fællesskabet?
- > at lære om forskellen mellem demokrati og diktatur gennem filmen Die Welle
- > at forholde sig samfundskritisk. Hver enkelt har i et demokratisk samfund friheden til at vælge
- > Identitets-problematikker (øst-vest tyskere, nynazister) og tilhørsforhold
- > at skabe refleksion omkring temaerne og perspektivering til historien, nutiden og fremtiden

Indhold og organisering

I tyskundervisningen vil der i perioder være gruppearbejde og andre gange mulighed for at arbejde individuelt. Tyskundervisningen tilrettelægges efter den enkelte elevs forudsætninger - og færdigheder. Det er vigtigt, at eleven fra starten oplever succes og dermed får øget troen sig selv og egne kompetencer. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser. Samtidig arbejdes der med at bibringe eleven mere hensigtsmæssige arbejdsvaner som bl.a. kan bruges videre i uddannelsessystemet. Eleverne har tysk 2 gange om ugen.

FRANSK

Formål

Formålet er at undervisningen giver eleverne mulighed for at tilegne sig sproglige kommunikative kompetencer. Eleverne skal blive i stand til at tale, læse, lytte og skrive samt opnå indsigt i kultur- og samfundsforhold i fransktalende lande. Endvidere at arbejde med sproglig opmærksomhed og sprogtilegnelse

Mål

Fransk for begyndere

På begynder niveauet bruger vi systemet Carte Blanche som grundbog. CB indeholder forskellige tekster om mennesker, kultur og samfundsforhold i den fransktalende verden.

Systemet fokuserer primært på den mundtlige sprogfærdighed og har som mål at træne elevernes evne til at forstå fransk og til selv at turde udtrykke sig mundtligt på fransk.

Fra skolestart og frem til jul arbejdes med Carte Blanche. Målet er at skal tale, lytte, læse, synge, skrive, spille, lege m.m. Ind i mellem arbejdes der med autentiske tekster og andre teksttyper og medier såsom digte, sange, reklamer, opskrifter, film og tv-serier.

Grammatik:

Subjektspronominer, être og avoir, substantivers køn og tal, adjektiver, verber efter 1. bøjning i præsens, ubestemt og bestemt artikel, c'est og il y a, nægtelsen - samt udtaleregler.

Emner:

Hilseudtryk, tallene, skolesystemet, at være ung, venskab, familien, at stille spørgsmål, årets gang, datoer, klokken, at udtrykke en personlig holdning, indkøb, fritidsaktiviteter, fransk madkultur, billedbeskrivelse, Paris.

Indhold og organisering

I franskundervisningen er det er vigtigt, at eleven fra starten oplever succes og dermed får øget troen sig selv og egne kompetencer, især da det er på begynderniveau. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser.

Eleverne har fransk 1-2 gange om ugen.

PULS OG IDRÆT 9.KLASSE

Formål

At eleverne oplever glæden ved sport og idræt, og at de indføres i en aktiv og sund livsstil, og at de derigennem opbygger selvtillid

Mål

- > Gennem undervisningen skal eleven:
- > lære nødvendigheden af opvarmning og den praktiske udførelse af øvelserne
- > lære om forskellige idrætsgrene og de tilhørende teknikker
- > forbedre sin motorik, balance og kropslige styrke
- > opbygge en god fysisk form
- > motiveres til at dyrke idræt og styrke kroppen i deres fritid
- > motiveres til en sund livsstil
- > lære at samarbejde i forskellige holdidrætsgrene
- > opleve sammenhold i idræt
- > lære at konkurrere
- > opøves i fairplay og en god sportsånd

Det sker ved

- > Målet er en indføring i idrætten ved brug af udendørsarealerne på skolen
- > Definere elevernes egne mål og sætte fokus på personlig udvikling via løb og deres fysiske formåen
- > Desuden en opstart i at koble idrætten med kosten via teori om forbrænding
- > Målet er at eleverne får defineret begrebet sundhed via alsidig og hverdags-sportsgrene. Der bliver fokus på den enkeltes mål med træningen og udviklingspotentiale. Idrætsteorien kobles med kostteorien og der skabes en sammenhæng mellem de to med fokus på sund kost til idrætsudøvere. Eleverne får fokus på, at det er ens eget valg, hvad og hvordan der skal trænes, i forhold til det personlige mål de sætter sig.
- > Målet er at opnå fordybelse i emnet sundhed og at eleverne hver især bliver bevidste om deres eget sundhedsideal.
- > Målet er at udvide elevernes idrætsbegreb. At eleverne præsenteres for forskellige og nemt tilgængelige måder at bruge kroppen på. At eleverne får en oplevelse i naturen med fokus på sanserne.
- > Målet er at eleverne halvvejs gennem deres ophold bliver opmærksomme på hvor langt de er kommet mod de mål de satte. Elevernes får testet deres form og skal tage stilling til deres nye mål i det nye år. Målet er at eleverne via pulstræning bliver opmærksomme på den form de er i.
- > Målet er at eleverne får defineret begrebet livsstil, ved teoretisk og praktisk at arbejde med sammenhængen mellem kost og motion.
- > Målet er at eleverne via beregning af fedtprocent, fokus på energiforbrug ved træning, pulstræning kostteori at få indblik i forskellige livsstile.
- > Målet er at udvide elevernes syn på en livsstil med hverdagssport og den sport man kan møde i centre.
- > Målet er at eleverne fysisk bliver forberedt til skiløbet ved at træne de store muskelgrupper.
- > Målet er at eleverne får øjnene op for de lettilgængelige og billige idræts tilbud der findes. Målet er bevidste forbrugere med fokus på sundhed. At åbne elevernes øjne for fortsat at kunne løbe- og styrketræne efter deres opbold på skolen. At give eleverne en historisk indsigt i hvordan idrætten har udviklet sig gennem tiden. En oplevelse af at gå tilbage i tiden.
- > I forbindelse med dansen er målet at eleverne får kendskab til kroppens forskellige udtryksformer. Eleverne oplever et fællesskab med de andre elever og lærer at kommunikere på en anderledes måde. Dansen varmer op til gallafesten. Her lærer eleverne at danse Lancier.
- > I forbindelse med rulleskøjteløb, cykling og løb vil eleverne få kendskab til naturområderne i og omkring Århus.
- > I volley afsluttes forløbet med indføring i fairplay.
- > Målet er at eleverne får prøvet grænser af og på en sjov og anderledes måde "mærker" deres krop.
- > At de bliver præsenteret for forskellige tilbud i Århus

Indhold og organisering

To dage om ugen har eleverne PULS eller Idræt i 9.klasse. Eleverne arbejder i temaer og inddeles i hold, hvor alle hold kommer igennem de samme forløb. Løb er et gennemgående modul, da det giver eleverne indsigt i en alsidig brug af kroppen, et godt springbræt for indføring af teori og løb giver desuden et indblik i en hverdagssport som danner bund for fremtidig idrætsudfoldelse hos den enkelte.

Teori er en integreret del af hvert enkelt modul, da teorien vægtes lige så højt som det praktiske.

FYSIK/ KEMI

Formål

Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden om vigtige fysiske og kemiske forhold i naturen og teknikken med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt viden om anvendelser af fysik og kemi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningsmåder og indblik i, hvordan fysik og kemi – og forskning i fagene – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Mål

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Fysikken og kemiens verden

- > benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser
- > kende til vigtige stoffer og materialer og deres egenskaber
- > kende til vigtige stofkredsløb i naturen

Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse

- > beskrive udviklingen i forestillingen om grundstoffers og kemiske forbindelsers opbygning
- > give eksempler på forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling
- > give eksempler på væsentlige træk ved den teknologiske udvikling
- > kende til forskning, der har udvidet vores erkendelse.

Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund

- > gøre rede for, diskutere og tage stilling til samfundets ressource- og energiforsyning
- > beskrive og forklare eksempler på energiomsætninger
- > beskrive og forklare eksempler på fremstilling af produkter samt vurdere produktionsprocessers belastning af miljøet
- > beskrive hverdagslivets teknik og dens betydning for den enkelte og samfundet

Arbejds måder og tankegange

- > identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser
- > planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter med relevant udstyr
- > anvende et hensigtsmæssigt fagsprog
- > læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- > formidle resultatet af arbejdet med fysiske, kemiske og tekniske problemstillinger
- > anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, dataopsamling, bearbejdning og formidling
- > skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer

Indhold og organisering

I fysikundervisningen er det vigtigt, at eleven fra starten oplever succes og dermed får øget troen på sig selv og egne kompetencer. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser. Fysik er obligatorisk i 9.klasse, men valgfrit i 10. Eleverne har fysik 2 gange om ugen.

BIOLOGI

Formål

Formålet med undervisningen i biologi er, at eleverne tilegner sig viden om organismer, natur, miljø og sundhed med vægt på forståelsen af grundlæggende biologiske begreber, biologiske sammenhænge og på vigtige anvendelser af biologi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningsmåder og indblik i, hvordan biologi - og biologisk forskning - i samspil med de andre naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Mål

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

De levende organismer og deres omgivende natur

- > kende og beskrive udvalgte organismer, deres systematiske tilhørsforhold, livsrytmer og tilpasninger til forskellige livsbetingelser
- > kende til opbygning og omsætning af organisk stof, stofkredsløb og energistrømme
- > kende karakteristiske danske og udenlandske økosystemer
- > redegøre for grundlæggende forhold i arvelighed, evolution og artsdannelse.

Miljø og sundhed

- > beskrive og forklare væsentlige kropsfunktioner
- > kende forskellige faktorer, der påvirker menneskets sundhed
- > beskrive menneskers anvendelse af naturgrundlaget samt inddrage perspektiver for bæredygtig udvikling
- > forholde sig til aktuelle miljøproblemer og deres betydning for menneskets sundhed og den omgivende natur.

Biologiens anvendelse

- > undersøge og forklare almene biologiske processer i fødevarerproduktionen
- > vurdere forskellige interesser knyttet til syn på og anvendelse af dyr

- > forklare vigtige principper for naturpleje og naturgenopretning
- > forholde sig til bioteknologiers anvendelse og betydning for den enkelte, samfundet og naturen

Arbejds måder og tankegange

- > identificere og formulere relevante problemstillinger samt opstille hypoteser
- > planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter i naturen og laboratoriet
- > læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- > anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, dataopsamling, bearbejdning og formidling
- > kende eksempler på biologisk forskning, der har udvidet menneskets erkendelse
- > anvende et hensigtsmæssigt fagsprog
- > formidle resultatet af arbejdet med biologiske problemstillinger
- > skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer.

Indhold og organisering

I biologiundervisningen er det vigtigt, at eleven fra starten oplever succes og dermed får øget troen på sig selv og egne kompetencer. I undervisningen bruges områderne og naturen der ligger tæt på skolen. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser. Biologi er obligatorisk i 9.klasse.

Eleverne har biologi 1 gang om ugen.

GEOGRAFI

Formål

Formålet med undervisningen i geografi er, at eleverne tilegner sig viden om vigtige naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og den øvrige verden. Eleverne skal tilegne sig grundlæggende geografisk viden som baggrund for forståelse af geografiske begreber og sammenhænge og viden om samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med natur- og kulturgeografiske arbejdsformer og betragtning måder og give dem indblik i, hvordan geografi – og geografisk forskning – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Mål

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

Regionale og globale mønstre

- > give eksempler på naturgeografiske mønstre, kredsløb og sammenhænge på regionalt og globalt plan
- > beskrive den globale befolknings- og storbyfordeling
- > give eksempler på regionale og globale mønstre i forbindelse med økonomi, produktion, ressourceforbrug, bæredygtighed, miljø og forurening.

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

- > beskrive det indre og ydre geologiske kredsløb
- > beskrive vigtige forhold ved vejr, klima og klimaforandringer på Jorden
- > beskrive, hvordan is, vand og vind kan forme landskaber
- > beskrive og forklare sammenhængen mellem landskab, klima, jordbund og vand som grundlag for levevilkår i verdens forskellige egne
- > give eksempler på menneskets udnyttelse af naturgrundlaget set i sammenhæng med bæredygtighed

Kultur og levevilkår

- > kende vigtige navne som holdepunkt for et nationalt og globalt overblik
- > beskrive og forklare vigtige forhold, der påvirker befolknings- og byudvikling med udgangspunkt i danske forhold
- > beskrive og forholde sig til menneskers levevilkår i eget og andre samfund
- > kende til de interkulturelle og mellem menneskelige relationer
- > vurdere de miljømæssige konsekvenser af samfundenes udnyttelse af naturgrundlaget
- > give eksempler på globalisering, årsager hertil og konsekvenser heraf
- > give eksempler på årsager til internationale konflikter begrundet i geografiske forhold

Arbejds måder og tankegange

- > undersøge regioner, globale mønstre og problemstillinger samt samspillet mellem disse ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- > anvende globus, kort – herunder digitale kort og satellitbilleder – samt elektroniske data som et arbejdsredskab til at skabe overblik og sammenhæng
- > foretage undersøgelser, målinger og registreringer på grundlag af egne iagttagelser og oplevelser i natur- og kultur landskabet
- > læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster
- > anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse
- > anvende et hensigtsmæssigt geografisk fagsprog
- > skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer

Indhold og organisering

I geografiundervisningen. Der tages derfor udgangspunkt i elevens styrker og interesser. Geografi er obligatorisk i 9.klasse. Geografi vil også være en del af de ugentlige morgensamlinger. Eleverne har geografi 1 gang om ugen.

SAMFUNDSFAG/HISTORIE

Formål

Samfundsfag/historie er en sammenlægning af fagene etik, historie og samfundsfag. Formålet med sammenlægningen er at skabe en forståelse for sammenhængen mellem fagene.

Mål

Målet er at udvide elevernes kendskab til samfundsfaglige, historiske og etiske problemstillinger og give dem forståelse for sammenhængen mellem disse. Undervisningen vil inddrage det sansende, det åbne, det udvidende og det tværgående.

I faget vil det være Fælles Mål for fagene historie, samfundsfag, som undervisningen tilrettelægges ud fra.

Mål for historie

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Udviklings- og sammenhængsforståelse

- > gøre rede for begivenheder og argumentere for sammenhænge fra dansk historie og sætte disse i relation til omverdenens historie
- > forklare forskellige måder at organisere et samfund på og underbygge med lokale, nationale, nordiske og globale eksempler
- > gøre rede for og drøfte sammenhænge mellem produktion, forbrug og ressourcer i forskellige historiske perioder
- > forholde sig til eksempler på kulturmøder og kultursammenstød i dansk, europæisk og global sammenhæng.

Kronologisk overblik

- > gøre rede for almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- > karakterisere sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
- > indgå i diskussion omforandringer i forskellige perioders opfattelser af magt og ret, herunder regulering af forholdet mellem den enkelte og fællesskabet

Fortolkning og formidling

- > analysere eksempler på brug af historie fra alle perioder
- > definere almindeligt brugte historiske begreber og anvende kildekritik
- > indkredse historiske emner og temaer og indgå i dialog herom
- > formulere relevante spørgsmål til emner og temaer og begrundemulige løsningsforslag
- > søge oplysninger i forskellige fremstillinger og ved hjælp af historiske begreber og metoder og at bearbejde disse oplysninger

- > vurdere troværdighed af forskellige fremstillinger, som gives af fortiden
- > udforme historiske fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb

Mål for samfundsfag

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

Politik, magt, beslutningsprocesser og demokrati

- > redegøre for forskellige opfattelser af demokratiet som politisk idé og styreform
- > redegøre for hovedtræk i det danske politiske system og dets historie, for parlamentarisme og for samspillet mellem de politiske beslutningsprocesser i EU og Danmark
- > give eksempler på, hvordan forskellige former for magt og ressourcer har indflydelse på politisk deltagelse og politiske beslutningsprocesser lokalt, nationalt og globalt
- > anvende viden om forskellige politiske aktørers synspunkter og interesser til at forstå og forklare politiske udsagn i den offentlige debat
- > se sammenhænge mellem politiske synspunkter og økonomiske, sociale og kulturelle placeringer og interesser
- > reflektere over Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde i EU i et demokratisk perspektiv
- > reflektere over mediernes rolle som selvstændige udtryk i den politiske proces
- > reflektere over retsstatens betydning for demokratiet
- > reflektere over betydningen af egne og andres rettigheder og pligter i et demokratisk samfund

Økonomi. Produktion, arbejde og forbrug

- > redegøre for hovedtræk i udviklingen i dansk erhvervs og produktionsstruktur, herunder centrale aktører på arbejdsmarkedet og deres interesser
- > redegøre for det økonomiske kredsløb og markedsmekanismen
- > redegøre for dansk blandingsøkonomi i en økonomisk globalisering
- > redegøre for centrale velfærdsprincipper og typer af velfærdsstater
- > redegøre for bæredygtig udvikling set i lyset af økonomisk vækst og miljø
- > forstå og forklare udsagn om økonomi set i forhold til forskellige aktørers interesser og ideologier
- > reflektere over økonomiens betydning for det danske velfærdssamfund
- > reflektere over den økonomiske udviklings betydning for naturgrundlaget
- > diskutere mulige handlinger i relation til virkninger af økonomiens globalisering

Sociale og kulturelle forhold. Socialisering, kultur og identitet

- > gøre rede for væsentlige sociale institutioner, grupper og fællesskaber i det moderne samfund
- > give eksempler på, hvordan sociale normer, holdninger og adfærdsformer karakteriserer forskellige sociale grupper og giver anledning til konflikter imellem dem
- > forklare, hvordan institutioner for uddannelse og kultur bidrager til socialisering og medborgerskab
- > give samfundsmæssige forklaringer på udviklingen af sociale grupper og gruppeidentiteter
- > reflektere over betydningen af egne og andres stereotype opfattelser af forskellige grupper
- > vurdere sociale og kulturelle forskelles betydning for den globale sameksistens

Færdigheder på tværs af de tre områder

- > fremskaffe og anvende statistik og anden empiri i behandlingen af samfundsmæssige problemstillinger,
- > blandt andet gennem egne observationer og spørgemetoder
- > indgå sagligt i en demokratisk debat om samfundsmæssige problemstillinger og løsningsmuligheder

Indhold og organisering

Faget har 1-2 timer på skemaet om ugen. Desuden vil faget blive tilrettelagt i sammenhæng med undervisningen på fællessamlinger, hvor der bl.a. vil blive brugt egne lærere, foredragsholdere og eksterne undervisere.

I disse perioder vil der være fokus på det tværgående, som vil være med til at udvide elevernes forståelse for sammenhængen mellem fagene.

Elever på den internationale linje vil få mulighed for yderligere fordybelse af faget i linjetimerne.

Bilag 2:

LÆREROVERSIGT PÅ RISSKOV EFTERSKOLE

Fag/Lærere	CT	EB	JJ	HS	RM	MH	ML	CG	MS	MW	SP	HES	HH	TR	RP
Dansk						10.kl					10.kl	9.kl		9.kl	10.kl
Engelsk	9./10.kl			10.kl	9./10.kl	10.kl									
Matematik			10.kl	10.kl	9.kl				10.kl						
Fysik/kemi			9.kl						10.kl		9./10.kl				
Tysk		9./10.kl												9./10.kl	
Fransk	9./10.kl														
Idræt							9.kl		9.kl						
PULS							9./10.kl	9./10.kl	10.kl			9./10.kl			9./10.kl
Samfundsfag/hist.												9.kl			
Biologi														9./10.kl	
Geografi										9.kl					
Linje 9. og 10. kl.															
SX							9./10.kl				9./10.kl				
MG					9./10.kl			9./10.kl		9./10.kl					
DS		9./10.kl													
B			9./10.kl												
IL												9./10.kl			
Aftensamling	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl
Fællessamlinger	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl
Valgfag	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl
Lektiecafé	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl
Fredagssang/ samling	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl
Inklusion	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl
2.sprogs-uv.				9./10.kl								9./10.kl	9./10.kl		
Kontaktlærere	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl	9./10.kl